

Gəminin idarə olunması və manevr edilməsi

1. Suyu düşmüş adamı xilas etmək məqsədi ilə bir dairə etmə manevri hansı hallarda istifadə olunur?

Düzgün cavab: Gəmidən adamı suya düşərkən görüblər

2. Gəmini idarə edən vasitələri sadalayın:

Düzgün cavab: Sükan qurğusu, sükanaltı qurğusu, maşın teleqrafı, lövbər qurğusu, daxili rabitə sistemi

3. Gəminin axıntıdan dreyfini necə hesablayırlar?

Düzgün cavab: Xəritədə axıntı üçbucağı çəkilir və axıntıdan dreyfin bucağı (β) hesablanır

4. Gəminin fırlanma mərkəzinin nöqtəsi sabit sayılırmı?

Düzgün cavab: Gəminin üfüqi müstəvisinin müxtəlif yerlərində yerləşir

5. Gəmi sirkulyasiya edəndə (dönəndə) ilkin anda hansı yana əyilir?

Düzgün cavab: Sükan çevrilən tərəfə

6. Gəminin tormoz yolu hansı mənə daşıyır?

Düzgün cavab: Gəminin sabitləşmiş önə ən tam sürət rejimindən, arxaya ən tam sürət rejiminə komanda verildikdən sonra, tam dayanma anına qədər yolu

7. Gəminin suya oturumu necə təyin olunur?

Düzgün cavab: Gəmi korpusunun burun, arxa və midel tərəflərində yerləşən yük markalarına görə

8. Standart manevrlərə nə aiddir?

Düzgün cavab: Gəminin sürəti, sirkulyasiya manevri, qabağa çəkmə, taktiki diametr, "ziqzaq" manevri üzrə sınaqlar, tormoz yolu

9. Gəminin manevr elementlərinə nə aiddir?

Düzgün cavab: İti getmə (yeyinlik), sirkulyasiya qabiliyyəti, inersiya

10. Sirkulyasiyanın (dönmənin) elementlərinə nə aiddir?

Düzgün cavab: Qabağa çəkmə, taktiki diametr, sabitləşmiş diametr, tam sirkulyasiya dövrü

11. Gəminin “ziqzaq” manevri üzrə sınaqlarda sükanı çevirmə bucağı və istiqamətin dəyişmə dərəcəsi nə qədər olmalıdır?

Düzgün cavab: $10^{\circ}/10^{\circ}$

12. Gəminin lövbərdə dayanmağı üçün dəniz dibinin əlverişli tərkibi hansı sayılır?

Düzgün cavab: Gil, daşlıq

13. Gəmi lövbərdə dayanarkən, təhlükəsiz dayanacaq akvatoriyasının radiusunun miqdarı nədən asılıdır?

Düzgün cavab: Gəminin və suya buraxılan lövbər zəncirinin uzunluğundan

14. “Fertoinq” üsulu ilə gəmi lövbərə dayanarkən, lövbər zəncirləri arasındakı tövsiyə olunan bucaq nə qədər olmalıdır?

Düzgün cavab: 180°

15. Gəminin “şprinq”ə qoyulması nə deməkdir?

Düzgün cavab: Gəminin lövbəri dənizin dibindən çıxmırsa, onu güclü axıntının köməyi ilə çıxartmaq

16. Dayaz sularda üzmə gəminin idarə olunmasına necə təsir edir?

Düzgün cavab: Suyun müqaviməti artır, dalğalanma prosesləri artır, gəminin sürəti azalır, gəminin orta su oturumu artır

17. Gəmi “brideldə durub” mənasını açıqlayın:

Düzgün cavab: Gəmi üfüqi vəziyyətdə olan çəlləyə qoyulub

18. Addımı tənzimlənən vint nədir?

Düzgün cavab: Qanadlarının dönmə bucağını dəyişən vint

19. Diferent gəminin idarə olunmasına necə təsir edir?

Düzgün cavab: Diferent gəminin burun hissəsinə nə qədər çox olarsa, bir o qədər onun idarə olunması çətinləşir

20. Sirkulyasiya (dönmə) zamanı gəminin sürəti necə dəyişir?

Düzgün cavab: Sürət tədricən azalır

21. Gəmi körpüdə dayanarkən, onun əsas və əlavə burazları necə bərkidilməlidir?

Düzgün cavab: Şəraitdən asılı olaraq bu əməliyyata gəmi kapitanı göstəriş verir

22. Gəmidə istifadə olunan daxili yanma mühərriklərinin revers vaxtı nə qədərdir?

Düzgün cavab: Kiçik gəmilərdə - 5 – 20 saniyə, böyük gəmilərdə - 1 – 2 dəqiqə

23. Gəmi hansısa bir səbəbdən sağ və ya sol borta yan vəziyyətdə olarsa, o zaman bu vəziyyət onun hərəkətdə idarə olunmasına necə təsir edir?

Düzgün cavab: Gəminin kursu yan tərəfdən əks tərəfə “qaçır”

24. Suya düşmüş adamı xilas etmək məqsədi ilə “Şarnov” dönməsi manevri hansı hallarda istifadə olunur?

Düzgün cavab: Adamın suya düşməsinə heç kim görmədikdə və gəmini tez bir zamanda keçmiş yoluna qaytarmaq məqsədi ilə

25. Suya düşmüş adamı xilas etmək məqsədi ilə “Vilyamson” dönməsi manevri hansı hallarda istifadə olunur?

Düzgün cavab: Bütün hallarda istifadə etmək olar

26. Gəminin küləkdən dreyfini necə hesablayırlar?

Düzgün cavab: Küləyin həqiqi istiqamətini və sürətini hesablayaraq, gəminin dreyf cədvəlindən dreyf bucağı (α) seçilir

27. Gəminin fırlanma mərkəzi nədir?

Düzgün cavab: Gəminin üfüqi müstəvisində yerləşən qüvvə nöqtəsidir

28. İnersiya gəminin hansı hərəkət rejimlərində təyin olunur?

Düzgün cavab: Sabitləşmiş önə ən tam sürət rejimində, “stop” komandası verildikdən sonra, tam dayanan anına qədər

29. Gəminin manevr elementləri barədə informasiya hansı sənədlərdə göstərməlidir?

Düzgün cavab: Losman (bələdçi) vərəqəsində, manevr elementlərinin cədvəlində, manevr xüsusiyyətlərinin formulyarında

30. İnersiya elementlərinə nə aiddir?

Düzgün cavab: Məsafə və vaxt

31. Gəminin sirkulyasiya elementləri təyin edilərkən, sükanı çevirmə bucağı nə qədər olmalıdır?

Düzgün cavab: 35°

32. Gəmi lövbər dayanacağı seçərkən, əlverişli dərinliklər hansılar sayılır?
Düzgün cavab: 20-30m

33. Gəmi lövbərdə dayanarkən, istiqaməti hansı tərəfə olmalıdır?
Düzgün cavab: Külək və axıntı istiqamətinə qarşı; onların eyni zamanda birgə təsiri olarsa, ikisindən daha güclü təsire qarşı

34. Gəmi iki lövbərə dayanarkən, lövbər zəncirləri arasındakı tövsiyə olunan bucaq nə qədər olmalıdır?
Düzgün cavab: 30° - 40°

35. Gəminin lövbərdə dayanması üçün "Fertoinq" üsulu hansı hallarda istifadə olunur?
Düzgün cavab: Güclü qabarma-çəkilmə axıntıları olan və məhdud sahəli akvatoriyalarda

36. Gəmi lövbərə dayanarkən, "lövbər dayanacağıının planşeti" nə üçün çəkilir?
Düzgün cavab: Gəminin təyin edilmiş yerinə, onun dəyişilməsinə, naviqasiya cəhətdən təhlükəsizliyinə nəzarət məqsədi ilə

37. Hansı üsullarla gəmi korma ilə körpüyə yan ala bilər?
Düzgün cavab: Sərbəst şəkildə, şəraitdən asılı olaraq

38. "Bitinq" üsulu ilə yedəkləmə vaxtı, yedək burazı yedək olan gəminin hansı hissəsində bərkidilir?
Düzgün cavab: Yedək gəmisindən yedək olan gəmiyə iki buraz verilərək, onları bak və ya korma hissəsinə aralayaraq knextlərdə bərkidirlər

39. Dar keçidlərdə və kanallarda üzümə gəminin idarə olunmasına necə təsir edir?
Düzgün cavab: Gəminin burnu yaxın sahildən aralanmaq istəyir, kanalda isə gəmilər arasındakı sorma (çəkmə) effekti əmələ gəlir

40. "Sleminq" sözü hansı mənanı daşıyır?
Düzgün cavab: Gəminin suya baş vurması zamanında dalğaların onun alt hissəsinə zərbələrlə vurulması

41. Gəminin idarəetməsində tənzimlənən addım (VRŞ) istifadəsi, onun tormoz yolunun məsafəsini və buna sərf olunan vaxtı dəyişirmi?

Düzgün cavab: Tormoz yolunu və vaxtı azaldır

42. Gəmi yük və ballast altında olduğu zaman, onun sirkulyasiyası necə dəyişir?

Düzgün cavab: Sirkulyasiya diametri çoxalır

43. Gəmi körpüdə dayanarkən, onun burazları hansı dartma qüvvəsinə məruz qalırlar?

Düzgün cavab: Gəminin bort üzrə yuxarı hissəsindən verilibsə, onda dartma qüvvəsi də bir o qədər yüksəkdir, bort üzrə aşağı tərəfə dartma qüvvəsi azalır

44. Gəmi lövbərdə dayanarkən onu döndərmək məqsədi ilə, eyni zamanda baş mühərriki istifadə etmək olarmı?

Düzgün cavab: Olar

45. Hansı rəhbər sənədin gəmi sürücülüyünün təhlükəsizliyinə dair tələblərinə görə, dənizdə gəminin yerinin təyin etməsinin diskretliyinə dair tövsiyələr verilib?

Düzgün cavab: Şturman xidmətinin təşkili üzrə tövsiyələrdə (PШC-89)

46. Gəmi hərəkətin bölünmə sistemində hansı qaydalara əsasən daxil olmalı və sistemi tərk etməlidir?

Düzgün cavab: Hərəkətin bölünmə sisteminin başlanğıc v.y. axırncı nöqtəsində, əgər bu mümkün deyilsə, bölünmə sisteminin istiqaməti üzrə kiçik bucaq altında

47. Gəmi hərəkətin bölünmə sisteminin üzərindən hansı qaydada keçməlidir?

Düzgün cavab: Zəruri şəraitdə hərəkətin bölünmə sisteminin istiqamətinə 90° bucaq altında keçməlidir

48. Gəmilər hərəkətin bölünmə sistemində üzərkən, qaydalara görə hansı üstünlüklərə malikdirlər?

Düzgün cavab: Heç bir üstünlükləri yoxdur

49. "Qak" üsulu ilə yedəkləmə vaxtı, yedək burazı yedək gəmisində harada bərkidilir?

Düzgün cavab: Yedək gəmisinin korma hissəsində

50. "Sançma" üsulu ilə yedəkləmə vaxtı yedək gəmisi öz işini necə aparır?
Düzgün cavab: Şəraitdən asılı olaraq, yedək gəmisi yedəklənən gəmini müxtəlif istiqamətlərdən burun hissəsi ilə itəliyin və lazımı vəziyyətə gətirir

51. Fırtına zamanı gəmi hansı hallarda fırtınanın təsirinə daha çox məruz qalır?
Düzgün cavab: Gəmi dalğaya qarşı laqla dayananda, dalğanın uzunluğu gəminin uzunluğundan çox olanda, gəminin mühərrikləri "stop" vəziyyətində olanda, gəmi öz istiqamətini xeyli dəyişəndə, sürəti dalğanın sürətindən çox və ya xeyli az olanda, dalğanın zirvəsində olanda

52. Gəminin helikopterlə birgə işləməsi üçün, onu açıq göyərtədə qəbul etmək məqsədilə hazırlanan sahə neçə metrədən az olmamalıdır?
Düzgün cavab: 5 metr

53. Gəmi lövbərinin oxunun pəncələrinə görə dəniz dibinin səviyyəsindən qalxan vəziyyətdə olması, lövbərin saxlama qüvvəsinə necə təsir edir?
Düzgün cavab: Lövbərin saxlama qüvvəsi azalır

54. Niyə "matrosov" lövbərinin saxlama gücü, "xol" lövbərinə nisbətən daha çoxdur?
Düzgün cavab: "matrosov" lövbərinin pəncələri onun oxuna daha yaxın yerləşir

55. Hansı hallarda beynəlxalq dəniz hüququna əsasən, açıq dənizdə hərbi gəmilər tərəfindən gəmiyə baxış keçirilir?
Düzgün cavab: Əgər gəmi qanunsuz radio ötürmə (tele ötürmə) ilə məşğuldursa

56. Lövbəri verməklə körpüyə yan almaq olarmı?
Düzgün cavab: Olar

57. Axtarış-xilasətmə işlərini apararkən, tövsiyə olunmuş axtarış sxemləri hansı sənəddə göstərilir?
Düzgün cavab: IAMSAR

58. Suyu düşmüş insanı xilas etmək üçün standart manevrlərdən hansı "dərhal manevr" kimi istifadə olunmur?
Düzgün cavab: Şarnov manevri

59. Dəniz axıntılarını yaradan əsas faktorlar hansılardır?

Düzgün cavab: Külək, atmosfer təzyiqi, qabarma-çəkilmənin baş verməsi